



ZEMPLENI MÚZEUM

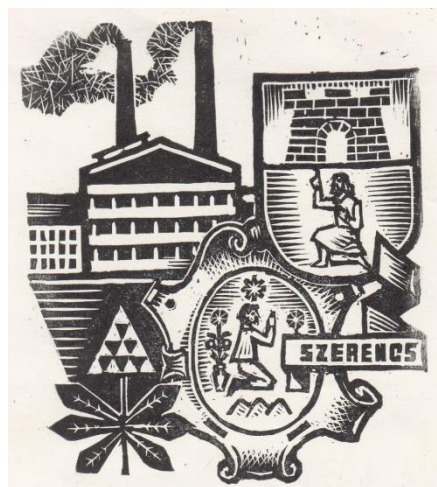
2022. ÉVI MUNKATERV

Készítette:

Majoros Judit

igazgató

2022. február 15.



Tartalom

Kiemelt feladatok	2
Tárgyi feltételek biztosítása	3
<i>A Zempléni Múzeum műszaki fejlesztése</i>	3
<i>A Szerencsi Cukormúzeum műszaki fejlesztése</i>	3
<i>A múzeumok műszaki felszerelésének fejlesztése</i>	3
Személyi feltételek biztosítása.....	3
Szakmai tevékenység.....	3
<i>Gyűjteményi munka</i>	3
Gyűjteménygyarapítás.....	3
Gyűjteményrendezés.....	3
Nyilvántartás	4
Adattári munka	4
Könyvtári munka.....	4
Műtárgyvédelem	4
<i>Tudományos tevékenység</i>	4
Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység.....	7
<i>Kiállítások.....</i>	7
<i>Látogatószám.....</i>	10
<i>Rendezvények.....</i>	10
Kiemelt rendezvények:	10
<i>Médiakapcsolatok.....</i>	11
Gazdálkodás, pályázatok	11

Általános elvek, célok

A szerencsi Zempléni Múzeum és a Szerencsi Cukormúzeum legfontosabb célkitűzései:

- Őrizze és gyarapítsa a múzeum gyűjteményeit, gondoskodjon a megfelelő műtárgyi környezetről mind a kiállításokban, mind raktárakban elhelyezett tárgyak vonatkozásában.
- Segítse Szerencs és környékének helytörténeti kutató munkáját és kollektívák tudományos feldolgozását.
- Magas színvonalú, és a látogatók érdeklődését minél teljesebb mértékben kiszolgáló állandó és időszakos kiállítások megrendezése által szemléltesse az intézmény által őrzött kulturális hagyaték gazdagságát.
- Kapcsolódjon be Szerencs közművelődési életébe, jó kapcsolatot ápoljon a kulturális és oktatási intézményekkel, gazdagítsa a város kulturális és turisztika célú programkínálatát.
- Takarékos és költséghatékony működéssel biztosítsa a Szerencs város múzeumi intézményeinek: a Zempléni Múzeumnak és a Szerencsi Cukormúzeumnak a biztonságos és fenntartható működését és fejlődését.

Kiemelt feladatok

A Zempléni Múzeum kiemelt feladata lesz, hogy felkészüljünk 2023-ra, a szerencsi csokoládégyártás 100. évfordulójára.

Ezen kívül fontos szerepet kap a járasszékhely múzeumok számára megítélt támogatás felhasználása, amely a műtárgy környezet feltételeinek biztosítására volt erre az esztendőre pályázható.

Fontos célkitűzés 2019-ra is a közmunkaprogram folytatása. Ennek keretében tovább folytatódik a gyűjtemények digitális feldolgozása.

2022-ben is nagy hangsúlyt helyezünk a múzeumpedagógiai tevékenységre is, hogy mindazon fejlesztések, amelyek a korábbi években megvalósultak, a város oktatási és közművelődési életében hasznosulhassanak.

Tárgyi feltételek biztosítása

A Zempléni Múzeum műszaki fejlesztése

Mivel a Rákóczi-várban a toronyszoba műszaki fejlesztése 2015-ben megtörtént, most már a legfontosabb feladat a lift cseréjének megoldása lesz, ugyanis ezzel a teherszállítást és az akadálymentesítést is jelentősen megkönnyebbíthetjük.

A Szerencsi Cukormúzeum műszaki fejlesztése

Szerencs város közvéleménye nagyon várja a döntést arról, hogy mi lesz a Cukormúzeum sorsa.

A múzeumok műszaki felszerelésének fejlesztése

A korábbi fejlesztések következtében mindkét intézmény műszaki ellátottsága kiváló, a biztonsági rendszer átalakítása azonban elkerülhetetlen.

Személyi feltételek biztosítása

A Zempléni Múzeum és a Cukormúzeumban jelenleg 7 állandó munkatárs dolgozik. A Turisztikai Központ működtetéséhez az állandó alkalmazottak kinevezésére van szükség.

Szakmai tevékenység

Gyűjteményi munka

Gyűjteménygyarapítás

Gyűjteményfejlesztési koncepciónk alapján nemcsak adományozás, hanem egyedi darabok vagy hagyatékok vásárlása révén is gyarapítani kívánjuk kollekciónkat. Figyelemmel kísérjük az internetes árveréseket és ajánlatokat is, hiszen a korábbi évek folyamán több nagyon értékes tárgyat sikerült e módon megszereznünk.

Gyűjteményrendezés

A szakképzett foglalkoztatottakat alkalmazó közmunkaprogram keretében tovább folytatjuk a Zempléni Múzeum gyűjteményeinek rendezését.

Nyilvántartás

Folytatjuk a képeslap-gyűjtemény és az ex libris gyűjtemény darabjainak egyedi nyilvántartásúvá tételét.

Adattári munka

Folytatjuk a Zempléni Múzeum és a Cukormúzeum adattárának digitális feldolgozását.

Könyvtári munka

Az adományokon kívül vásárlás útján is gyarapítjuk a gyűjteményt – elsősorban a helytörténettel és képeslappal kapcsolatos példányok beszerzésére törekszünk.

Műtárgyvédelem

Folytatjuk a tárgyi gyűjtemény darabjainak tisztítását.

Tudományos tevékenység

A Zempléni Múzeum pályázatot nyújtott be a Magyar Géniusz programhoz kutatói tudományos tevékenységre, a pályázni kívánt összege : 8 000 000 Ft.

1. témakör

„Édes évek Szerencsen” című kutatási téma

A kutató neve: Majoros Judit, történész-muzeológus, múzeumigazgató

A program célja:

A két édesipari gyár máig döntő jelentőségű Szerencs életében: meglétük és hiányuk meghatározza a város fejlődését. A csokoládégyártás még működik, a cukorgyár sajnos már nem, így Szerencsről mint „a magyar édesipar fellegváráról” már csak múlt időben beszélhetünk. Ennek ellenére kiemelt célkitűzés, hogy a **gyárakban felhalmozódott szellemi tudás, a szakmai hagyományok tovább éljenek.**

Programunk célja, hogy a múzeumba bekerült gyűjtemény feldolgozása és az egyéb források felkutatása által **új ismeretekkel bővüljön a gyártörténetet.** Rámutatunk arra, hogyan vált egy vidéki kisváros országos, sőt nemzetközi hírűvé, és hangsúlyozzuk, hogy mennyire fontos az itt élők számára a munkalehetőség.

A program illeszkedése a Magyar Génius Program célrendszeréhez:

A téma – megítélésünk szerint- teljes mértékben kapcsolódik a MGP céljaihoz. A fiatalok számára megmutatjuk, hogy a **vidékünk bővelkedik az értékekben**, nemcsak a természeti adottságai által gyönyörű, de az itt élők biztosíthatják a prosperitást, mert erre a múltban már számos példa volt. A fejlődés azon is múlik, hogy milyen a **térség népességmegtartó ereje**, ezért a fiatalok számára eljuttatott üzeneteink kiemelkedően fontosak.

A kutatás várható eredménye:

- A Zempléni Múzeumba került csokoládé – és gyártörténeti anyag múzeumi feldolgozása
- Szerencs város 20. századi történetének jobb megismerése, új aspektusokkal való bővítése, különös tekintettel arra, hogy a gyári közösségek hogyan hatottak a város fejlődésére
- A magyar édesipar történetének alaposabb megismerése

2. témakör

„A képeslevelezőlap-kiadás a két világháború közötti Magyarországon” téma

A kutató neve: dr. Bodor Mária

A program célja:

A Zempléni Múzeumban őrzött képes levelezőlapok segítségével a két világháború közötti Magyarország mindennapjainak bemutatását, az irredenta kultusz és a társadalmi érintkezés különböző aspektusairól származó ismereteink bővítése.

A program illeszkedése a Magyar Génius Program célrendszeréhez:

A kutatás illeszkedik a Magyar Génius Program céljaihoz:

- A Zempléni Múzeum közel egymillió képes levelezőlapjával elnyerte a **Képeslap Múzeum** elnevezést, ez a gyűjtemény nem csak határainkon belül, hanem **nemzetközileg is elismert** és jegyzett. **Az ország különböző pontjairól érkeznek látogatók** a képeslap kiállításunk megtekintésére. A kutatás segíti, hogy még többen megismerjék a gyűjteményt, annak is egy speciális korszakára fókuszálva.

- A vizsgált korszak a magyar történelem nehéz időszakához tartozik, az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlásától Trianonon át az újabb háborúba sodródás időszaka ez, amikor maga **a nemzeti lét kerül központba**, mind az ország területi integritásának megőrzése, mind a külföld felé mutatott propaganda, mind pedig **a csonkaország lelki megerősítése** szempontjából. S ezekben a feladatokban a képeslapok, a kor képekkel történő tájékoztatásának elsősorú tömegkommunikációs eszköze rendkívüli szerepet kaptak.
- A képeslapok képi tartalmuk révén **az érdeklődők széles rétegét tudják megérinteni, szimbolikájuk szavak nélkül is beszédes**. Sokszínűek, változatosak, s mivel képek, a főként képeken (és képernyőn) **felnőtt fiatalok is fogékonyak irántuk**.
- A kutatás **a múzeumok közötti kapcsolattartást, együttműködést** is segíti, hiszen számos közgyűjtemény őriz képeslapokat, melyeket érdemes összehasonlításként belevonni a vizsgálatba. Ide tartozik a még nem digitalizált korabeli sajtóorgánumok vizsgálata is. A kutatási eredmények publikálása pedig segítséget nyújt a képeslapokkal foglalkozó kollégáknak.
- A képeslapot ma már leggyakrabban illusztrációként használják, pedig maga a képeslap története is számos érdekességet rejt, amit kiállításokon, előadásokon az érdeklődők széles rétegei felé át tudunk adni (iskolások, egyetemisták, nyugdíjasok).

A kutatás várható eredménye:

A vizsgált korszak jobb megismerése, problémafelvetés, a képeslaptörténet egy eddig feltáratlan szegmensének alapos bemutatása, kitekintéssel az előzményekre és a következő időszakra.

A kutatás eredményének várható hasznosulási módja:

- A két világháború közötti Magyarország története, társadalomtörténete iránt érdeklődők a korszak különleges forrása által kerülhetnek közelségbe
- Kiállításokon a vizsgált időszak képeslapkiadásának sajátosságainak bemutatása
- Hiánypótló a téma tudományos igényű vizsgálata, ez felhasználható a középiskolai és egyetemi oktatásban, további kutatások alapjául szolgál
- Segíti a két világháború közötti Magyarország közgondolkodásának, az irredenta kultusz, a propagandagépezet működésének megismerését

A pályázatot csak az az intézmény adhatta be, aki megkapta a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetségének szakmai támogatását. A pályázat elbírálása folyamatban, várható eredménye. 2022. február

Amennyiben a kutatási pályázatunk sikeres lesz, ez a tevékenység fogja meghatározni a teljes 2022. évet.

Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

A tárlatvezetéseket és a múzeumpedagógiai foglalkozásainkat az idén is megtartjuk. Ebben az esztendőben kiemelten foglalkozunk Szerencs régészeti emlékeivel, valamint a szerencsi cukor-csokoládégyártás múltjával. Továbbra is tartunk Szerencs helytörténetével és a képes levelezőlap történetével kapcsolatos foglalkozásokat is.

Időszaki kiállítások

- A handlétól a garnd caféig – Zsidók az 1867 és 1913 évek közötti kereskedelemben és vendéglátásba. A Magyar kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum vándorkiállítás (2022. február 25. 2022. április 30.)

Az időszaki kiállítások rendezésére szolgáló termekben több, más kiállítást megrendezését is tervezzük . Ezek a munkaterv készítésekor még nem véglegesítettek, tárgyalás alatt vannak.

2021-ben pályázatot nyújtottunk be a Magyar Génius programhoz **Az ÉDES ÉVEK’** című **állandó kiállítás előkészítése a szerencsi Zempléni Múzeumban.**

A program leírása:

A 2022. évben megvalósítandó program során elvégezzük az új állandó kiállítás előkészítési munkálatait, amelyek magukban foglalják

- a szakmai tervek elkészítését, kiadványok előkészítését
 - a kiállítás részletes szakmai koncepciója kidolgozása
 - kiállítási forgatókönyv elkészülése
 - a tervezett fejlesztésre vonatkozó dokumentumok: a közösségi, közművelődési és gazdasági hatások bemutató hatástanulmány, marketingterv, közönséghasznosítási, múzeumpedagógiai és kommunikációs terv átdolgozása
 - a kiállítás látványterve,

- a kiállítást a látogatók számára tudományos-ismeretterjesztő formában bemutató kiállításvezető kézirat elkészítése
- a kiállítás múzeumpedagógiai programjának tartalmi és módszertani tervének kidolgozása
- kiállítási kiadványok (kiállításvezető, múzeumpedagógiai kiadványok) szövegének megírása, a kiadványok előkészítése
- látvány- és kivitelezési tervek elkészítését
- szükséges infrastrukturális beruházást:
 - az informatikai hálózat fejlesztését
 - klímaberendezések telepítését
- felkészülés a jubileumi évre, a szerencsi csokoládégyártás 100. évfordulójának megünneplésére
-

A program célja:

A két édesipari gyár máig döntő jelentőségű Szerencs életében: meglétük és hiányuk meghatározza a város fejlődését. A csokoládégyártás még működik, a cukorgyár sajnos már nem, így Szerencsről mint „a magyar édesipar fellegváráról” már csak múlt időben beszélhetünk. Ennek ellenére mennyire fontos az, hogy a **gyárakban felhalmozódott szellemi tudás, a szakmai hagyományok tovább éljenek.**

Programunk célja, hogy a múzeumba bekerült gyűjtemény feldolgozása és az egyéb források felkutatása által történt tudományos kutatás eredményeire is alapozva egy új, a kor elvárásainak megfelelő, ismereteket és élményeket nyújtó állandó kiállítás jöjjön létre.

Mindkét szerencsi édesipari üzem működésével kapcsolatosan jelentős gyűjteménnyel rendelkezünk. A cukorgyár emlékeit a gyári dolgozók gyűjtötték össze az üzem fennállásának 100. évfordulóra. és a gyűjteményt a Zempléni Cukormúzeum (amely a Zempléni Múzeum tagintézménye) kezeli. A csokoládétörténeti anyagot 2020. év során minisztériumi támogatással sikerült megvásárolnunk egy magángyűjtőtől. Mindkét gyűjtemény jelentős nagyságrendű, kvalitásos anyag, kiválóan alkalmas kiállítás megrendezésére.

2023-ban lesz a szerencsi csokoládégyártás megindulásának 100. évfordulója, ennek megünneplésére különös gonddal készülünk. A tudományos kutatás és a kiadványok mellett egy új állandó kiállítás megnyitásánál aligha találhat adekvátabb módot múzeumunk a méltó megemlékezésre.

A program illeszkedése a Magyar Génius Program célrendszeréhez:

A téma – megítélésünk szerint- teljes mértékben kapcsolódik a MGP céljaihoz. A fiatalok számára megmutatjuk, hogy a **vidékünk bővelkedik az értékekben**, nemcsak a természeti adottságai által gyönyörű, de az itt élők biztosíthatják a prosperitást, mert erre a múltban már számos példa volt. A fejlődés azon is múlik, hogy milyen a **térség népességmegtartó ereje**, ezért a fiatalok számára eljuttatott üzeneteink kiemelkedően fontosak. Az üzemek működésének fontos tanulsága, hogy a válságok idején is előre kell tekinteni. A cukorgyártás az egész Tokaj-hegyláncját elpusztító filoxerajárvány okozta válságra volt válasz. A szerencsi csokoládégyártás az I. világháború és a trianoni tragédia után indult meg, amikor nagyon fontos volt, hogy a gazdaság újraéledjen. A szerencsiek számára nagyon fontos a gyáraik története, és fontos az egész ország számára, mert a gyárak működése kiváló példát ad arra, hogy a munka szeretete, az innováció és a találmányosság a magyar emberek fontos jellemzője.

A fejlesztés várható eredménye:

- kiállítási forgatókönyv elkészülése
- kiállítási látványterv és kivitelezési elkészülése
- kiállítási kiadványok (kiállításvezető, múzeumpedagógiai kiadványok) szövegének megírása, a kiadványok előkészítése
- szüksége infrastrukturális fejlesztés (internethálózat, légkondicionálás)

A kiállítás koncepciója:

A kiállításunk elsősorban arra az asszociációra épít majd, amely még mindig jellemző a magyar emberek gondolkodásában: „Ha Szerencs – akkor csokoládé!” Szerencs nevét az egész országban ismerik, mert itt készül a népszerű édesség, és ezt mi szerencsiek nem is szeretnénk, ha másképp lenne. Azt is nagyon sokan tudják, hogy cukorgyártás is folyt a településen, és többségében azzal is tisztában vannak, hogy ez az üzem már sajnos bezárt. Itt egy befejezett történettel állunk szemben, minden ami a Szerencsi Cukorgyár, az már a múlt része. Ugyanakkor a koncepció nem a veszteségek hangsúlyozására alapul, sokkal inkább azt akarjuk megmutatni, hogy mit jelentettek a gyárak a szerencsi polgárok, a magyar emberek számára.

A gyártörténeti emlékeken kívül sok más - aktuális, oktató jellegű és szemléletformáló - dolgról is szólni szeretnénk. Hogy vált az édes íz a jóból, a hasznosból ellenséggé ártalmassá? Hogyan érzékelünk, miért szeretjük? Mi árt, és mi használ – hogyan gondolkodtak erről az emberek a különböző korokban? Hogyan készül az édesség? Hogyan terjedt el a cukor és csokoládé fogyasztás a világon? Mi a gyár – hogyan változtak a gyári közösségek? Hogyan hatottak gyárak Szerencs és környékének fejlődésére?

A téma jellege miatt modern szemléletű, infokommunikációs eszközöket alkalmazó bemutatási módra van szükség, ezért a megvalósításhoz mi feltétlenül szükségesnek gondoljuk egy hosszabb előkészítő folyamat lebonyolítását.

Látogatószám

Törekszünk arra, hogy a múzeum látogatóinak száma évről évre gyarapodjon. Ennek érdekében fejlesztjük múzeumpedagógiai kínálatunkat. Ismét részt veszünk a „Mozaik Múzeumtúra” nevű országos kampányban, és a Múzeumok Őszi Fesztiválja című programsorozatban is.

Rendezvények

2022.. évben is több rendezvény lebonyolítását tervezzük. A Szerencs és a Rákócziak kiállításához kapcsolódóan tudományos előadás-sorozatot bonyolítunk le különböző korosztályok számára. Nyári programként múzeumi tábor szervezését tervezzük.

Kiemelt rendezvények:

Szerencs Város Napja

A Zempléni Múzeum minden évben kiemelt fontosságúnak tartja a megemlékezést a Bocskait fejedlemmé választó országgyűlésről, és Szerencs Város Napjának megünneplését.

Múzeumok Éjszakája

2022-ben is csatlakozik a Zempléni Múzeum az országos rendezvénysorozathoz. A programkínálat szervezése még folyamatban van, a téma a múzeum működésének 50. évfordulója lesz. Az NKA-tól pályázati úton igénylünk támogatást a rendezvény lebonyolítására.

Megemlékezés dr. Petrikovits Lászlóra

A múzeumalapító születésnapján minden esztendőben megemlékezünk dr. Petrikovits Lászlóról a Rákóczi utcai emléklakettnél.

Országos Csokoládéfesztivál

A Zempléni Múzeum a kezdetektől részt vesz a csokoládéfesztiválok programjában, a szerencsi csokoládégyártás történetét bemutató kiállításunkat 2022-ban is bemutatjuk, amennyiben a fesztivál megrendezésre kerül.

Egyházi és nemzeti ünnepek

Folytatjuk sorozatunkat, ez esztendőben is az alkalomnak megfelelő, a múzeum képeslap kollekcijából rendezett „minigaléria” fogadja a látogatókat a recepción, illetve a múzeum bejáratánál.

Médiakapcsolatok

A Zempléni Múzeum kiváló kapcsolatot ápol a helyi és az országos sajtóval, munkatársunknak állandó helytörténeti rovata van a Szerencsi Hírekben. Ezt a későbbiekben is fenn kívánjuk tartani.

Szakmai és társadalmi kapcsolatok

A Múzeum munkatársai továbbra is részt vesznek a szakmai szervezetek, a Pulszky Társaság és a Magyar Múzeumi Történészek Társulata munkájában.

Gazdálkodás, pályázatok

Az intézmény a költségvetési előirányzatnak megfelelően, szigorú takarékoság mellett gazdálkodik.

2020-ban pályáztunk a járasszékhely múzeumok szakmai támogatására, amely pályázatokat 2023. januárig-ban kell megvalósítani.

A korábbi gyakorlatunknak megfelelően ez évben is minden olyan pályázaton részt veszünk, ahol támogatást nyerhetünk a szakmai működéshez. Kiemelten kezeljük a Nemzeti Kulturális Alap, és az Emberi Erőforrások Minisztériumának pályázatait, de tervezzük további uniós források bevonását is.

Szerencs, 2022. február 15.

Majoros Judit

igazgató